

Verksamhetsberättelse Substitutionscentrum 2020

Innehållsförteckning

Året i korthet	3
Personal och organisation	4
Ekonomi	5
Styrelsearbete	6
Löpande kärnverksamhet	7
Kommunikation.....	7
Rådgivning.....	7
Utbildning.....	7
Mässor, konferenser och event.....	8
Deltagande i innovationsprojekt och forskningsprogram	9
Strategiska projekt	10
Sveriges nätverk för substitution.....	10
Utveckling av utbildningar, verktyg och tjänster	10
Fokusområde: Möbler och inredning.....	11
Fokusområde: Sport och fritid	13

Året i korthet

2020 har varit ett prövande år för hela världen. På grund av pandemin har många av våra planer fått ändras under resans gång, och verksamheter ställas om. Trots det har Substitutionscentrums verksamhet tagit fart under året. Vi har under 2020 bland annat:

- Genomfört ett omfattande arbete med att bygga upp innehållet på vår hemsida med stödmaterial, utbildningar, goda exempel och innehåll för vägledning i substitutionsarbete
- Utvecklat *Grundutbildning i substitution* och genomfört den vid 2 tillfällen för närmare 200 deltagare
- Utvecklat Grundutbildning i *Alternatives Assessment*
- Tagit fram 5 längre utbildningsfilmer och 9 korta informationsfilmer om substitution
- Etablerat ett *Nätverk för substitution i Sverige*
- Utvecklat en tjänst för coachning av företag i kemikaliarbete och substitution
- Deltagit i internationella konferenser, seminarier och möten som lett till vidare samverkan
- Finansierat 10 tekniska utvecklingsprojekt för att bygga kompetens inom substitution
- Deltagit i innovationsprojekten POPFREE steg 2 och 3 samt det internationella forskningsprogrammet Mistra SafeChem

Personal och organisation

Substitutionscentrum är organiserat som en nod, med ett fåtal anställda som driver arbetet och knyter viktiga samarbetspartner till verksamheten, samarbetspartners både inom RISE och utanför. Under 2020 har vi både förstärkt samarbetet med befintliga partner och utökat med ett stort antal nya, bl a genom bildandet av Sveriges nätverk för substitution.

Personal

2020 har vi utökat personalstyrkan med ytterligare en rådgivare och centret består nu av:

- Anna Jacobs, centrumledare, tillträdde i januari 2020
- Tonie Wickman, rådgivare, tillträdde i september 2018
- Nina Mellander, rådgivare, tillträdde i oktober 2019 (80%)
- Anna Strid, rådgivare, tillträdde i juni 2020
- Susan Falck, kommunikatör, tillträdde i januari 2020 (ca 70%)

Organisation

Från 2020 är Substitutionscentrums arbete uppdelat i två delar: Löpande kärnverksamhet och strategiska projekt. I den löpande kärnverksamheten ingår bl a rådgivning, utbildning, kommunikation och information via vår webbplats samt deltagande innovationsprojekten POPFREE 2 och 3 samt forskningsprogrammet Mistra SafeChem.

De strategiska projekten speglar de fokusområden som vi haft under 2020 och går hand i hand med våra verksamhetsmål för året. Här återfinns också våra 10 tekniska utvecklingsprojekt.

Våra strategiska projekt under 2020 är:

- Sveriges nätverk för substitution
- Utveckling av utbildningar, verktyg och tjänster
- Fokusområde: Möbler och inredning
- Fokusområde: Sport och fritid

Ekonomi

Det ekonomiska stöd Substitutionscentrum får från staten under uppbyggnadsfasen 2018–2020 används för att bygga upp och strukturera centrets verksamhet.

2019 rekvirerades 7 miljoner kronor i statliga medel, via Kemikalieinspektionen. Dessa medel har använts för att finansiera Substitutionscentrums verksamhet under 2020. 2020 rekvirerades 5 miljoner kronor varav ca 4,7 Mkr överförs för att användas 2021. Denna överföring är något större än budgeterade 3 Mkr. Det beror på eftersläpningar i projektet från start samt på en lägre upparbetning än planerat 2020 pga covid-19 och dess effekter på samhället i stort.

RISE medfinansiering under 2020 var 5 miljoner kronor. Dessa medel har använts för att driva substitutionsrelaterade forskningsprojekt med syfte att bygga kompetens inom substitution och skapa goda exempel.

Kostnader 2020

Representation	6 638
Resor	51 084
Konsultarvoden teknik	355 377
Konsultarvoden kommunikation*	602 605
Övrigt**	51 880
Personal	7 693 893
Projekt	5 000 000
Överfört till 2021	4 708 130
Totalt	18 469 607

*) *Konsultarvoden övrigt* inkluderar produktion av filmer, framtagning av mässmaterial, översättning samt kommunikatör under Q1.

**) *Övrigt* inkluderar hyra, telefoni, post, licenser, kostnad för webbdmän samt förbrukningsmaterial.

Självfinansiering på sikt

Substitutionscentrum har under 2020 intensifierat arbetet med att finna möjligheter för långsiktig finansiering.

Substitutionscentrum har även lämnat in en skrivelse till Regeringskansliet för att diskutera fortsatt statligt stöd under perioden 2021–2023.

Styrelsearbete

Substitutionscentrums styrelse består av nio ledamöter, med kunskap om och intresse för substitution och som representerar olika typer av verksamheter.

Styrelsen under 2020:

- Mona Blomdin Persson, Avdelningschef, Utveckling av lagstiftning och andra styrmedel, Kemikalieinspektionen (ordförande)
- Pär Stenmark, Public Affairs Manager/Chief Regulatory Affairs Officer, IKEA Range & Supply
- Anne-Sofie Bäckar, Executive Director, ChemSec
- Eva Österberg, Director Product Stewardship & Regulatory Affairs, Business Area Specialty Chemicals, Nouryon
- Jenny Sandahl, Avdelningen för Näringspolitik, Teknikföretagen
- Monica Törnlund, Ämnesråd, Kemikalieenheten, Miljö- och Energidepartementet
- Per Rosander / Anders Bolmstedt, VGR
- Åsa Domeij, Hållbarhetschef, Axfood
- Pernilla Walkenström, divisionschef Material och produktion, RISE

Styrelsemöten

Två ordinarie och ett intermittent styrelsemöte har genomförts under året.

- **20/2 styrelsemöte hos Kemikalieinspektionen i Sundbyberg.** Generaldirektör Pär Ängquist presenterade sig och vi fick information om nya PRIO. Anna Jacobs sammanfattade Substitutionscentrums verksamhet under 2019 (VP) inklusive resultat från de tekniska projekten samt presenterade verksamhetsplanen för 2020. Gouvernance structure och centrumledarens roll gick igenom och justerades.
- **3/9 styrelsemöte med RISE som värd via Teams.** Avdelningschef Christina Jönsson presenterade RISE verksamheter inom substitution och cirkularitet. Substitutionscentrums nya rådgivare Anna Strid presenterade sig och Anna Jacobs berättade om verksamheten samt om vår plan för nya affärsmodeller.
- **9/10, ett intermittent styrelsemöte via Teams.** Anna Jacobs presenterade förslag för Substitutionscentrums nya affärsmodeller.

Övriga händelser under 2020

I januari tog Substitutionscentrum tillsammans med styrelsen fram ett underlag för finansiering 2021 som skickades in till Regeringskansliet.

25/5 uppdaterades styrelsen om Substitutionscentrums verksamhet genom en statusrapport.

I oktober tillträdde Anders Bolmstedt, kemist Västra Götalandsregionen, samt Chair of the board Healthcare Without Harm Europe, som representant i styrelsen, efter Per Rosander.

18/12 fick vi besked från Regeringskansliet om finansiering för 2021 om 5 miljoner SEK.

Löpande kärnverksamhet

I den löpande kärnverksamheten ingår arbete som intern och extern kommunikation om vår verksamhet, information via vår webbplats, rådgivning samt utbildningar och seminarier av olika slag.

Kommunikation

Vår nya **webbplats** som lanserades i januari 2020 är navet i vår kommunikation. Det är här vi sprider information och kunskap till våra målgrupper. Här har vi under året bl a byggt upp:

- Substitutionsguiden – en ny version av vår vägledning genom hela substitutionstrappan
- Stödmaterial – nedladdningsbara mallar för leverantörsintyg och riskbedömning
- Goda exempel – intervjuer och tips från företag som arbetar aktivt med substitution
- Utbildningar – här samlar vi våra utbildningsfilmer och webinarium

Vårt **nyhetsbrev** är uppskattat av läsarna och har skickats ut 8 ggr under 2020.

Vi har under året tagit fram nio olika kortfilmer om bl a Substitutionscentrum och vårt erbjudande, om sund substitution och om vikten av substitution vid cirkulär omställning.

Under hösten har vi köpt spridning på **LinkedIn** för att öka kännedomen om Substitutionscentrum och vårt erbjudande hos våra målgrupper.

Resultat: Vi har ökat från 200 till 2 500 sidvisningar per månad på webben och från 260 till 811 prenumeranter på nyhetsbrevet. LinkedIn-annonseringen har gett en räckvidd på 335 444 visningar och genererat 2 100 besök på webben.

Rådgivning

Inriktningen för vår rådgivning är vägledning och vi hjälper företag och organisationer att komma vidare i sitt substitutionsarbete, vi erbjuder ”hjälp till självhjälp” via vår webb med guider och stödmaterial etc och att peka dem i rätt riktning och hänvisa till rätt typ av experter för varje fråga.

Resultat: Vår rådgivning har fått ökad synlighet på webben, det är lätt att ta kontakt med centret och våra rådgivare via mejl och kontaktformulär.

Utbildning

Vid inledningen av 2020 planerade vi att genomföra seminarier och utbildningar i fysisk form på flera platser i landet. Men, vi planerade också att digitalisera våra utbildningar för att nå fler och vara mindre personalberoende.

När pandemin kom kunde vi snabbt ställa om och genomföra samtliga planerade utbildningstillfällen digitalt.

- **Grundkurs i substitution** – halvdagsutbildning som arrangerats vid två tillfällen under hösten. Läs mer under Strategiska projekt: Utveckling av utbildningar och verktyg.

Resultat: 92 deltagare anmälda första tillfället och 106 till det andra. Utbildningen har fått mycket fina omdömen i utvärderingen. Påståendet ”Jag kan rekommendera utbildningen till en kollega” har vi fått resultatet 8,6 av 10.

- **Utbildningsfilmer** – vi har tagit fram fem 30 minuter långa utbildningsfilmer med olika teman. De första filmerna publicerades på vår webbplats i augusti. Läs mer under Strategiska projekt: Utveckling av utbildningar och verktyg.

Resultat: Utbildningsfilmerna har totalt haft 1 200 sidvisningar på webben

- **Ridsport** – vi har erbjudit två utbildningstillfällen för att öka kunskapen om kemikalier i produkter (framförallt i läder) hos företag inom ridsportbranschen. Anledningen till att vi valde denna bransch är att vi har identifierat att kunskapen är låg samtidigt som det är många unga som hanterar produkterna. **Resultat:** Totalt deltog 7 företag i utbildningen

- **Forum för kemikaliesmart handel** - en seminarieriserie som Substitutionscentrum arrangerar tillsammans med Stockholm stad och Svensk Handel. Vi har i år haft tre seminarier, ett fysiskt och två digitala. Årets teman har varit: Material i kontakt med livsmedel (6/3), PFAS i konsumentprodukter (26/5) samt SCIP-databasen och den uppdaterade kemikalieappen (16/10). Inspelningar från de digitala evenen finns på Substitutionscentrums webbplats.

Resultat: Totalt ca 200 deltagare på webinarerna och 400 sidvisningar på webben.

Mässor, konferenser och event

Substitutionscentrum började året att besöka **Formex-mässan** (14/1) där vi träffade inredningsbranschen och informerade om vad vi kan erbjuda i form av vägledning och stöd. Tillsammans med projektet POPFREE arrangerade vi **förhandsvisning av filmen Black Waters** 4/3 med efterföljande paneldebatt om PFAS med Tove Mallin i panelen. Samma film förhandsvisades för särskilt inbjudna företag som har PFAS i sina produkter, arrangerat av Naturskyddsföreningen 5/3 där vår rådgivare Tonie Wickman deltog i panelen.

Vi har deltagit i två **workshops på Europanivå** tillsammans med Joel Tickner för att bilda ett nätverk inom EU för substitution (24/4 och 12/5) och för att dela synpunkter inför EUs öppna samråd kring kemikaliestrategin, våren 2020.

Forum för Giffri Miljö som arrangerades av Kemikalieinspektionen 12/11 var årets största event. Substitutionscentrum arrangerade ett uppskattat seminarium på temat Alternatives Assessment. Här fick deltagarna höra professor **Joel Tickner**, från University of Massachusetts Lowell USA, pionjär inom grön kemi och grundare av GC3 och A4, samt **Maria Åkerfeldt**, Global Product Compliance Specialist – Chemicals, H&M Group. Konferensdeltagarna fick också ta del av när Miljö- och klimatminister **Isabella Lövin** i sitt avslutningsanförande lyfte Substitutionscentrums viktiga arbete med att främja substitution.

Vi har även medverkat som talare på ett antal nationella och internationella event och konferenser, bl a: **European Enterprise Network 3/3, A4 Symposium 27/10, BASTA-dagen 4/11, Life/ Fit for Reach 24/11, Scandinavian Outdoor 1/12** och visat film om substitution för **Malmö stad** i december.

Resultat: Vi har blivit allt mer kända nationellt och internationellt. På Forum för Giftfri miljö nåddes 1 000 deltagare med information om Substitutionscentrum och över 300 personer deltog på seminariet om Alternatives Assessment.

Deltagande i innovationsprojekt och forskningsprogram

- **POPFREE – främjande av PFAS-fria alternativ, steg 2.** Innovationsprojektet POPFREE steg 2 avslutades under våren, slutrapporten är klar och presenterades på ett avslutningsmöte i Östersund där Substitutionscentrum deltog genom Tove Mallin.

Läs mer på: ri.se/sv/vad-vi-gor/projekt/popfree-steg-tva-framjande-av-pfas-fria-alternativ

- **POPFREE, steg 3.** Innovationsprojektet startade hösten 2020 och pågår under 2 år, och har fokus på framtagning av PFAS-fria alternativ.

Läs mer på: ri.se/sv/vad-vi-gor/projekt/popfree-steg-tre-framjande-av-pfas-fria-alternativ

- **Mistra SafeChem**, ett 4-årigt internationellt Mistra-program som startade våren 2020. Målet är att utveckla gröna cirkulära alternativ enligt principen safe by design och metoder för att bedöma och utveckla alternativ.

Läs mer på: ri.se/sv/press/70-miljoner-till-forskningsprogram-om-minskad-exponering-farliga-kemikalier

Strategiska projekt

Vi har under året arbetat i fyra strategiska projekt som speglar våra övergripande mål och årets fokusområden. Här finns också våra 10 tekniska utvecklingsprojekt.

Sveriges nätverk för substitution

Under året har vi startat och satt formerna för Sveriges nätverk för substitution. Genom ett nätverk, med medlemmar framförallt inom men även utom Sverige, kan vi skapa en snabbare utveckling inom substitutionsområdet. Nätverket ger möjlighet att utbyta kunskaper och erfarenheter (komplettera istället för att göra samma sak på flera ställen).

Projekt mål

Med gemensam kraft får vi större möjlighet till påverkan och att nå ut till många med de frågor som nätverket driver. Genom nätverkets arbete får Sverige också en starkare roll som föregångsland internationellt.

Resultat

Etablerat ett nätverk med engagerade nyckelpersoner från olika typer av branscher och organisationer. Tre möten har genomförts under året, ett konstituerande möte 15/6, en kick-off för nätverket med **Gunvor G Ericson** från Miljödepartementet 25/9 och en workshop 16/11 om Alternatives Assessment och olika samverkansforum för substitution, med professor **Joel Tickner** samt **Molly Jacobs**, senior forskare och projektledare, båda University of Massachusetts Lowell, USA.

Utveckling av utbildningar, verktyg och tjänster

I det här strategiska projektet ligger fokus på att ta fram målgruppsanpassade utbildningar, verktyg och tjänster som är tillgängliga för många via vår webbplats.

Projekt mål

Substitutionscentrum ska bidra till ökad substitution genom att nå ut med målgruppsanpassad information, kunskap, metoder och verktyg för att medvetandegöra, motivera till och underlätta kemisk substitution.

Delprojekt 2020

- **Utveckling av Grundkurs i substitution.** Vi har tagit fram en halvdagsutbildning i substitution som bygger på det stödmaterial vi erbjuder via vår webbplats (steg 1-2 i substitutionstrappan). Utbildningen innehåller en teoretisk del om substitution och lagstiftning för kemikalier i varor samt en praktisk del om hur du kan arbeta med våra leverantörsintyg och mallar för kartläggning av kemikalieinnehåll samt riskbedömning av material, vara och leverantör. Målgrupp för utbildningen är främst företag som producerar, säljer eller handlar med varor och som idag inte har något bra system för kemikaliearbete.

Resultat: Utbildningen har arrangerats vid två tillfällen, 7/10 med 92 anmälda deltagare och 9/12 med 106 anmälda deltagare. Utbildningen har fått fina omdömen i utvärderingen. På frågan "Jag kan rekommendera utbildningen till en kollega" har vi fått resultatet 8,6 av 10.

- **Utveckling av Grundkurs i Alternatives Assessment.** En mer avancerad utbildning (steg 3-5 i substitutionstrappan) med fokus på utvärdering av alternativ med metoden Alternatives Assessment är under utveckling.

Resultat: Intresset är stort, vi har redan 72 anmälda till kursstarten den 10 februari 2021.

- **Utbildningsfilmer.** Framtagning av grundläggande utbildningsfilmer inom fem olika områden som är tillgängliga via vår webbplats och kan ses gratis, när målgruppen har tid att titta.

Resultat: Utbildningsfilmerna har totalt haft 1 200 sidvisningar på webben.

- **Utveckling av söktjänst för substitution.** Ett tekniskt projekt där vi undersöker möjligheten att ta fram ett verktyg som söker i ett stort antal databaser för substitution samtidigt och presenterar sökresultat på ett för användaren smart sätt.

Resultat: En prototyp med 2-3 databaser finns på plats.

- **Utveckling av tjänsten Substitutionscoach.** Framtagning av ett koncept med tillhörande utbildningsmaterial för att coacha framförallt tillverkande företag till ökad förändringsförmåga gällande kemikaliearbete och substitution.

Resultat: Konceptet är klart att testköras på företag, sker så snart det går med hänsyn till rådande pandemi.

Fokusområde: Möbler och inredning

Under året har vi haft två branscher i fokus: **möbler och inredning** samt **sport och fritidsartiklar**. Dessa har valts för att det är viktiga konsumentnära varugrupper, där det saknas produktspecifik lagstiftning och där det finns relativt lite andra initiativ för substitutionsarbete. Arbetet med möbler och inredning startades i början av året och har varit mest omfattande medan aktiviteterna inom sport och fritid startades vid halvårsskiftet och har inte kommit lika långt. Syftet med

Vi har identifierat viktiga branschorganisationer inom området och etablerat samarbete med PUFF, presentgrossisternas företagsförening med 950 medlemsföretag och SBPR, svensk branschförening för profil- och reklamartiklar med 100 medlemsföretag. Genom enkätundersökningar bland medlemmar har vi kartlagt kunskapsnivå och behov av stöd i substitutionsfrågor. Vi har också haft kontakt med TMF, där många möbelproducerande företag är medlemmar, genom intervju och samarbete inom projekten "Framtidsscenarioer för cirkulära möbelflöden" och "SVHC-ämnen i möbler".

För båda fokusområdena planeras en fortsättning under 2021.

Projekt mål möbler och inredning

Nå ut till branschens aktörer med information om Substitutionscentrum, erbjuda anpassade utbildningar. Syftet med våra tekniska projekt är att visa på möjligheter till utfasning av farliga kemiska ämnen och stimulera utvecklingen av hållbara kemiska produkter och produktionsprocesser, varor och icke-kemiska metoder samt en cirkulär ekonomi.

Resultat möbler och inredning

Genom PUFF och SBPR har vi en etablerad kanal för kommunikation med över 1 000 företag i branschen, bl a om våra utbildningar. Flera företag från dessa branschorganisationer har inte arbetat med kemikaliefrågor tidigare och har under hösten gått våra utbildningar och vänt sig till Substitutionscentrum för rådgivning

Tekniska utvecklingsprojekt: Möbler och inredning

- **SVHC-ämnen i möbler.** IVL upphandlades för att ta fram information om hormonstörande ämnen och andra SVHC-ämnen som kan förekomma i möbler, i syfte att ge en samlad kunskap om farliga ämnen som kan förekomma i möbler, samt underlag till stöd för att substituera bort dem. Dels listades ämnen som bör undvikas/substitueras, dels togs ett underlag till informationsmaterial fram för en kampanj riktad till SME inom möbelindustri, grossist- och detaljistföretag.
- **Befria möblerna.** Möbelbranschen behöver på allvar prioritera hållbarhetsaspekterna i sin produktion och driva på utfasning av en rad oönskade ämnen. Potentialen är stor för att ersätta ämnen i t ex lim, lack och flamskyddsmedel. Samtidigt kan vi initiera skiften från fossilbaserade till biobaserade material och bidra till ökad cirkularitet. Projektet har genomförts som en enkät och intervjustudie riktad till möbelföretag i syfte att ge en bred överblick över de utmaningar som möbelbranschen står inför beträffande substitution av befintliga material till långsiktigt hållbara biobaserade alternativ.
- **Framtidsscenarioer för cirkulära möbelflöden** (VGR-regionalt utvecklingsprojekt där vi gått in med in-kind-bidrag). I projektet samverkar möbelproducenter, distributörer, arkitekter, designers, kunder, branschorganisationer och regionala organ i att ta fram scenarier för hur cirkulära affärsekosystem för möbelbranschen kan se ut i framtiden, som underlag för vilka insatser olika aktörer kan vidta för en systemomställning mot ökad cirkularitet.
- **Isocyanatfri polyuretanskum.** Forskare på RISE har utvecklat alternativ för att ersätta isocyanatbaserade polyuretanskum (PU), vanlig i t ex stoppning i bilsäten och möbler. En Alternatives Assessment har genomförts för att jämföra kostnader, tillverkningsmetoder, mekanisk prestanda och långsiktig stabilitet, mellan det utvecklade materialet och vanligt förekommande PU. Alternativet skulle inte bara innebära mindre toxiska ämnen utan också ha potential för att vara biobaserat och cirkulärt.
- **Guide för utveckling av hållbara brandskyddade plaster och kompositmaterial.** Det finns ett ökat behov av riktlinjer för framställning av hållbara brandskyddade plast- och kompositmaterial. Traditionellt har halogenerade och andra miljöskadliga flamskyddsmedel använts för detta som på grund av sina skadliga egenskaper nu behöver substitueras mot bättre alternativ. I projektet

har en guide tagits fram för utveckling av hållbara plast- och kompositmaterial inklusive brandsäkerhet, olika tekniker för brandskydd samt miljö- och hälsoaspekter.

Halogenfritt brandskydd för ABS-plast. ABS-plast produceras i stora volymer och används i många olika applikationer. Traditionellt har skadliga halogenerade ämnen använts för flamskydd, och behov finns att substituera mot bättre alternativ. Projektet har tagit fram en översikt över påverkan av olika fosfor-baserade flamskyddande system på brandfarlighet och mekaniska egenskaper hos ABS-plast. Även skillnader i kostnad och miljö- och hälsoegenskaper har inkluderats.

Fokusområde: Sport och fritid

Det strategiska projektet för Sport- och fritidsartiklar startades senare och har mindre omfattning än projektet för Möbler och inredning. Projektet kommer att fortlöpa under 2021.

Projektmål sport och fritid:

Att få en ökad kännedom hos tillverkare och leverantörer inom branschen att Substitutionscentrum finns och vilket stöd som erbjuds.

Tekniska utvecklingsprojekt: Sport och fritid

- **Gamingstolar.** Försäljningen av gamingstolar har ökat de senaste åren och det är en produkt som till stor del används av unga personer. Stolarna är ofta gjorda av konstläder av polyuretan och risk finns för exponering av farliga ämnen vid användning. Därför har produkttypen valts ut som fallstudie med syftet att öka kunskapen om dess kemikalieinnehåll.
- **PTFE i cykelkedjeoljor.** Många varumärken för cykelkedjeoljor marknadsför innehåll av PTFE (polytetrafluoreten) som positivt. PTFE ingår i ämnesgruppen PFAS (per- och polyfluorerade alkylsubstanser), en kemisk ämnesgrupp där användningen ifrågasätts alltmer och icke nödvändig användning kan komma att regleras. I projektet hölls ett webinarium för att sprida kunskap och öka medvetenheten om PFAS-kemikalier för att, i förlängningen, verka för att PFAS fasas ut i produktgruppen cykelkedjeoljor, eller t o m i fler smörjoljekategorier.
- **Substitution i skönhetsbranschen.** Inom skönhetsbranschen finns mängder av processer och kemikalier som är problematiska. Projektet har fokuserat på aspekter kring arbetsmiljö för nagelstylister, men även gjort en inledande kartläggning av problematiska kemikalier och processer inom området. Projektet har också initierat diskussioner med företag inom området med avsikt att söka ett projekt finansierat av Västra Götalandsregionen (VGR).
- **Substitution i frisörbranschen.** Projektet syftade till att få en bättre förståelse för funktionen hos icke-oxidativa hårfärger, och hur dessa förhåller sig till oxidativa hårfärger ut ett ekotoxikologiskt perspektiv. Genomförandet byggde på en litteraturstudie, en patentstudie samt intervjuer med leverantörer. Resultaten från projektet väntas ligga till grund för produktutveckling tillsammans med hårfärgsproducenter.